

ÇOCUK VE OYUN

Güneş parlar, su akar, ağaç dalları rüzgârda sallanır, çocuk oyun oynar. Oyun oynamak çocuğun doğasında vardır. Çocuk oyun oynayarak içinde yaşadığı dünyayı tanıyıp hayatının bir kısmını kontrol etmeyi öğrenir. Hatta çocuk oynayarak, nasıl öğrenileceğini öğrenir. Oyun genel olarak çocuğa şunları sağlar:

- Öğrenme becerilerini geliştirir.
- Yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirerek çocuğun kapasitesini artırır.
- Diğer insanlarla ilişkilerini sevgi ve nezaket üzerine yapılandırır.
- Neşe verir.
- Kendi kendine yeterli bir öğrenme süreci yaşamasını sağlar.
- Çocuğun hayatla, kendine özgü öğrenme zevki ve neşesiyle ilişki kurmasına yardımcı olur.
- Dünyaya güvenmeyi öğretir.

Çocukların yaşlarına göre oyun oynama tarz ve tavırlarında farklılıklar görülür. Yaşamın ilk yıllarında çocuklar genellikle tek başına oynarlar. Sonra diğer çocuklarla yan yana gelseler bile herkes kendi oyunu ile ilgilidir. Daha sonraları birbirlerinden oyuncak alışverişi yapmaya, birbirlerinin hareketlerini izlemeye başlarlar. Son aşamada ise topluca hareket edip belli bir sonuca varmayı amaçlayan ve iş birliği gerektiren oyunlar oynamaya başlarlar. Bu yönüyle oyun, çocuğun çevresindekilerle iletişimini kolaylaştıran bir araçtır.

Yetişkinlerin arkadaşlarıyla bir araya gelip sohbet etmesi nasıl onları rahatlatıyorsa bir çocuğun da tek başına ya da arkadaşlarıyla oyun oynaması onun rahatlamasını sağlar. Çocuk oyun aracılığıyla pek çok sosyal rolde kendini deneyebilir. Kısacası çocuğun oyuna ihtiyacı vardır. Çocuklar oyundan mahrum edilmemelidirler. Okul çağı çocuğu için de aynısı geçerlidir. Ancak çocuk eğlence ve sorumlulukları arasındaki dengeyi kurabilmelidir. Bu dengenin kurulabilmesi ise bebeklikten itibaren düzenli, sevgi dolu bir bakım ve çocuğun anlayabileceği net sınırlar içinde büyümüş olmakla sağlanabilir.

OYUN VE EBEVEYN

- Yetişkin, çocuğun oyununa seyirci kalmamalı ya da onu bir şeyler yapmaya zorlamamalıdır. Oyundaki katılımcılardan biri olabilirler.
- Anne babalar çocuklarıyla olduklarında genellikle çok konuşurlar. Bu durum oyun oynayan çocuğa engellenme hissi verir. Çocukla oyun oynamaya başlamak için önce onun ne yaptığı ve nasıl yaptığı izlenmeli, onun yoluna katılmak öncelikle tercih edilmelidir.
- Oyun geçiştirilmemelidir. Oyun oynarken kısa da olsa belli bir zamanı tümüyle çocuğa vermek gerekir. Örneğin oyun sırasında telefon çaldığında "Şimdi seninle oynuyorum. Sonra bakarım." demek çocuğun kendisini ve yaptığı şeyi değerli hissetmesini sağlar.
- Çocuklar oyun oynarken ani bir şekilde bölünmemelidir. Örneğin yemek saati geldiğinde oyuna dalmış bir çocuğa "Hemen oyunu bırak, sofraya gel." demek yerine "Oyuncakları ne güzel dizmişsin. 10 dakika daha oyna, sonra yemek yiyeceğiz." tarzında bir ifade ile yaklaşmak, oyundan yavaş yavaş uzaklaşmasını ve daha az gerilmesini sağlar.
- Çocukla oyun oynarken tekdüze olmayan bir yaklaşım benimsenmelidir. Abartılı yüz hareketleri, çıkartılan ilginç sesler, oluşturulan küçük hikâyeler, çocuğun birçok gelişim alanını desteklediği gibi eğlenmesini de sağlar.
- Çocukla oynamanın bir yolu da birlikte spor yapmaktır. Çocuklar anne babalarının etrafında koşuşturmayı severler. Birlikte yüzmek, koşmak, basketbol oynamak ya da saklambaç oynamak son derece keyifli olabilir.
- Legolar ya da bloklar aracılığıyla bir şeyler inşa etmek, sonra bunlarla küçük öyküler içinde oynamak. Bebeklerle oynamak, altlarını değiştirip bezlemek, bebekleri ya da kahramanları giydirip soymak; birlikte resim yapmak, oyun hamurlarıyla yeni şeyler oluşturmak; eğitici ve eğlendirici video ya da bilgisayar oyunları oynamak; kızma birader, dama gibi oyunlar oynamak, anne babaya çocuğuyla hoş zaman geçirme fırsatı sağlar.
- Çocuğun kum, su gibi doğal malzemelerle de oynaması sağlanmalıdır. Ayrıca evde artık malzeme ile yapılabilen oyuncaklar (kuklalar, kâğıt maskeler vb.) aileyi hem maddi yönden zorlamayacak, hem de oyuncak hazırlanırken çocukla oldukça keyifli zaman geçirilebilecektir.

- **Oyun hayata hazırlıktır. Groos**
- **İnsan oyunla kendini ortaya koyar. Salzman**
- **Çocuk oyunla büyümelidir. Eflatun**
- **Oyun çocukları sosyal eğitime yöneltir. Pierrde Coubertin**
- **Oynayan çocuk, canlılığın ve sevincin sembolüdür. Hebbel**
- **Oyun kendiliğinden ortaya çıkan, hedefi olmayan, mutluluk getiren bir aktivitedir.**
- **Oyun bir pratiktir. İleride karşılaşılabilecek davranış biçimleri oyunla elde edilir.**
- **Oyun çocuğun ruhsal bir yaşantısı olup bütün kültürün kaynağını oluşturur. Hermann Nohl**
- **Yaşlandığımız için vazgeçmeyiz oyun oynamaktan, oyun oynamaktan vazgeçtiğimiz için yaşlanırsınız. Bernard Shaw**
- **Çocuk oyunları hayatın bir çekirdeğidir. Bütün insanlar orada gelişir, büyür ve oluşumu insanın en güzel ve en olumlu yetenekleri orada yükselir. Frobel**

ŞEHİT ZEKİ AKGÜNSEVEN ANAOKULU
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ